

TOHMAJÄRVEN KUNNAN YLEISET JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET

Annettu Jätelain (646/2011) 91 §:n nojalla

Hyväksytty Ympäristölautakunta 18.3.2025 19 §

Sisällys

1. YLEINEN OSA	4
1.1 Yleistä jätehuoltomääräyksistä ja niiden merkityksestä	4
1.2 Etusijajärjestys.....	5
1.3 Kunnan järjestämä yhdyskuntajätehuolto.....	5
1.4 Jätehuollon viranomaistehtävät, käytännön toteuttaminen ja valvontatehtävät.....	6
1.5 Jätteiden keräys	7
1.6 Jätteiden kuljetus	8
1.7 Asumisessa syntyvät ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätevesilietteet	9
1.8 Kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolella olevien toimintojen jätehuolto.....	9
1.9 Tuottajavastuu	10
1.10 Vaaralliset jätteet	10
1.11 Rakennus ja purkujäte.....	11
1.12 Roskaamiskielto.....	12
1.13 Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset.....	13
1.14 Lisätietoa	13
2. KUNNALLISET JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET	15
1. luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet.....	15
1 § Soveltamisala	15
2 § Määritelmiä.....	15
3 § Jätehuollon tavoitteet	18
2. luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen	18
4 § Liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen ja jätehuollon järjestämisvaihtoehdot.....	18
5 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet	18
6 § Yhteiset keräysvälineet	19
7 § Jätteiden vastaanottopaikat.....	19
3. luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä.....	19
8 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit	19
9 § Sekajäte (poltettava jäte)	20
10 § Kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet	21
4. luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen.....	21
11 § Kompostointi.....	21
12 § Jätteen polttaminen ja hautaaminen.....	22
13 § Muut omatoimisen jätteenkäsittelyn määräykset.....	22

5. luku Jäteastiat ja niiden tyhjentäminen.....	23
14 § Jäteastiatyypit	23
15 § Jäteastian merkitseminen	24
16 § Jäteastian käyttö ja täyttäminen	24
17 § Jätteet, joita ei saa laittaa jäteastiaan.....	25
18 § Tyhjennysvälit.....	25
19 § Kunnossapito ja pesu	26
6. luku Jätteen keräyspaikat.....	27
20 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset	27
21 § Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen.....	28
22 § Keräyspaikan ja jätteenkuljetuksen väylien kunnossapito kiinteistöllä	28
7. luku Jätteenkuljetus	29
23 § Kuormaaminen.....	29
24 § Kuljettaminen.....	29
25 § Kuljetustietojen toimittaminen jätteenkuljetusrekisteriin	29
26 § Jätteiden toimituspaikat jätteenkuljettajille	29
8. luku Jätevesilietteet ja erotuskaivojätteet	30
27 § Lietesäiliöiden ja erotuskaivojen tarkastaminen ja tyhjentäminen	30
28 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse.....	30
29 § Lietteiden omatoiminen käsittely	31
9. luku Roskaantumisen ehkäiseminen	32
30 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto	32
31 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla	33
10. luku Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet	33
32 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto.....	33
33 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöiltä	34
34 § Erityisjätteet.....	34
35 § Terveystieteiden erityisjätteet.....	34
11. luku Muut määräykset	34
36 § Tiedottamisvelvoite.....	34
37 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta	35
38 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	35
39 § Voimaantulo.....	35

1. YLEINEN OSA

1.1 Yleistä jätehuoltomääräyksistä ja niiden merkityksestä

Kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat paikallisia säännöksiä, jotka annetaan jätelain (646/2011) nojalla. Nämä jätehuoltomääräykset sisältävät yleisen osan ja varsinaisen määräysosan. Sitovat määräykset sisältyvät varsinaiseen määräysosaan.

Jätehuoltomääräysten yleinen osa ei sen sijaan sisällä sitovia määräyksiä, vaan siinä kerrotaan jätelaista ja muualta lainsäädännöstä tulevista velvoitteista ja kuvataan muihin päätöksiin perustuvaa jätehuoltojärjestelmää. Lisäksi annetaan tietoa jätehuollosta.

Jätehuoltomääräysten tavoitteena on edistää jätelain toimeenpanoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle tai ympäristölle sekä edistää jätehuollon etusijajärjestyksen noudattamista. Jätehuoltomääräykset hyväksyy jätelain 91 §:n nojalla kunnan jätehuoltoviranomainen.

Jätehuoltomääräyksillä on tärkeä asema jätehuollon käytännön toimeenpanossa kunnassa. Jätehuoltomääräyksissä muodostetaan normi siitä, miten kiinteistön haltijat toimivat ja miten jätteet kuljetetaan. Määräykset koskevat esimerkiksi jätteiden lajittelua, keräämistä, kuljettamista sekä roskaantumisen ehkäisemistä.

Jätehuoltomääräykset ovat lainsäädäntöä, kuten jätelakia ja jäteasetusta, täydentäviä ja tarkentavia määräyksiä. Ne ovat nimensä mukaan velvoittavia, eivät suosituksia. Jätehuoltomääräykset koskevat kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Siten kaikkien kunnan asukkaiden, asumiseen ja julkiseen toimintaan tarkoitettujen kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden sekä soveltuvilta osin myös muiden toimijoiden on noudatettava jätehuoltomääräyksiä. Mikäli lainsäädäntö muuttuu, otetaan tämä huomioon jätehuoltomääräyksiä sovellettaessa.

Kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolisten toimintojen jätteiden osalta jätehuoltomääräyksiä sovelletaan silloin, jos jäte kerätään ja käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä elinkeinotoiminnan harjoittajan pyynnöstä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden nojalla. Riippumatta siitä, koskevatko jätehuoltomääräykset jätteen haltijaa, jätelain 13 ja 15 §:n mukaisesti jätehuolto on järjestettävä joka tapauksessa aina asianmukaisesti sekä kuljetettava ja käsiteltävä jätteet hallitusti.

1.2 Etusijajärjestys

Jätelain 8 §:ssä velvoitetaan noudattamaan etusijajärjestystä kaikessa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan. Tämä tarkoittaa toimimista seuraavasti:

1. Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hankintoja tehtäessä ostetaan vain tarpeellista ja sen verran kuin on tarvetta. Käytetyt tavarat, joille ei ole enää tarvetta, ohjataan uudelleen käyttöön.

2. Syntynyt jäte on ensisijaisesti valmisteltava uudelleenkäyttöä varten. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että rikkoutunut esine korjataan tai esineen osia puretaan, jotta ne voidaan käyttää uudelleen.

3. Syntynyt jäte on toissijaisesti kierrätettävä. Tämä tarkoittaa sitä, että jäte hyödynnetään materiaalina ja kierrätetystä uusiomateriaalista tehdään uusia tuotteita.

4. Jos kierrättäminen ei ole mahdollista, jäte on hyödynnettävä muulla tavoin. Tämä tarkoittaa sitä, että jäte hyödynnetään esimerkiksi energiantuotannossa.

5. Viimeisenä vaihtoehtona on jätteen loppukäsittely. Jätteen loppukäsittelyä on esimerkiksi sijoittaminen kaatopaikalle.

Jätehuoltomääräyksissä etusijajärjestyksen toteutumista edistetään esimerkiksi antamalla asukkaille ja julkiselle hallinto- ja palvelutoiminnalle lajittelu- ja erillis-keräysvelvoitteita erilaatuisille jätteille. Erilliskeräysvelvoitteiden minimitaso on määritelty vuonna 2021 tiukentuneessa jäteasetuksessa. Jätehuoltomääräyksillä erilliskeräysvelvoitetta voidaan joko laajentaa jopa asetuksen vaatimuksia kattavammaksi tai perustellusta syystä supistaa. Supistaminen edellyttää, että elinkaaritarkastelun tai muun paikallisia kuljetusolosuhteita koskevan selvityksen perusteella jokin jätelain 15 §:n 2 momentissa säädetystä erilliskeräyksestä poikkeamisen edellytyksistä täyttyy ja asetusta suppeamman velvoitteen voidaan näin ollen todeta tuottavan paremman lopputuloksen erilliskeräyksen kokonaisvaikutuksia arvioidessa. Myös asetuksen vaatimusten laajentaminen tulee perustua asianmukaiseen valmisteluun ja paikallisten kuljetusolosuhteiden selvittämiseen.

1.3 Kunnan järjestämä yhdyskuntajätehuolto

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätelain nojalla yhdyskuntajätteet, jotka syntyvät asumisessa sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa. Kunnalla on velvollisuus järjestää näiden toimintojen jätehuolto. Kunnan vastuulla on siis järjestää tällaisten jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely. Jätteen saa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun. Peruseriaatteena on, että jätteenkuljetus kiinteistöltä tapahtuu kiinteistönhaltijan järjestämästä keräyspaikasta, johon sijoitetaan erilliskeräystä varten tarpeelliset jäteastiat.

Tohmajärven kunnassa on koko kunnan alueella käytössä jätelain 37 §:n mukainen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, jossa kiinteistön haltija tilaa tarvitsemansa kuljetuksen valitsemaltaan kuljetusliikkeeltä. Alueella toimii useita kuljetusliikkeitä ja kuljetuspalvelua on tarjolla kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin eikä alueella ole tarvetta muuttaa kuljetusjärjestelmää.

Sekalainen poltettava yhdyskuntajäte kuljetetaan kunnan osoittamaan vastaanottoaikaan alueella toimivien kuljetusliikkeiden toimesta. Pakkausjätteet kuljetetaan pakkausten tuottajayhteisön osoittamiin vastaanottoaikoisiin. Muut tuottajavastuunalaiset jätteet, kuten keräyspaperi, toimitetaan tuottajien osoittamiin paikkoihin.

1.4 Jätehuollon viranomaistehtävät, käytännön toteuttaminen ja valvontatehtävät

Kunnallisen jätehuollon tehtävät voidaan jakaa kolmeen osaan:

- 1) jätehuollon viranomaistehtäviin,
- 2) jätehuollon palvelutehtäviin eli käytännön toteuttamiseen ja
- 3) jätehuollon valvontatehtäviin.

Jätehuollon viranomaistehtäviä näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella hoitaa Tohmajärven kunnan jätehuoltoviranomainen. Jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu mm.:

- jätehuoltomääräysten antaminen
- poikkeamispäätökset jätehuoltomääräyksistä
- kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien kiinteistöjen liittymisveloitteen ja jätehuollon järjestämisen seuranta
- jätteenkuljetuksen seuranta
- viranomaisrekisterin (jätteenkuljetusrekisterin) pitäminen sekä poikkeamispäätökset yhdyskuntajätehuollosta (jätelaki 42 §).
- hyötyjätteiden alueellinen keräys
- vaarallisten jätteiden vastaanotto
- jätteenkäsittelyn järjestäminen
- käsittelypaikkojen rakentaminen ja ylläpito sekä käsittelypalveluiden hankkiminen
- jätemaksujen laskutus sekä
- jäteneuvonta ja tiedotus

Jätehuoltomääräysten noudattamista valvovat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja valtion viranomaiset. Valvontaviranomaisen tehtäviä ovat:

- jätelain noudattamisen valvominen
- tarvittaessa valvontamääräysten antaminen laiminlyöntien ja rikkomusten oikaisemiseksi, sekä tehosteen kuten uhkasakon liittäminen valvontamääräykseen
- päätökset valvonta-asioissa sekä
- sille kuuluvien ilmoitus- ja lupa-asoiden käsittely sekä päätösten noudattamisen valvonta.

Edellä mainituilla viranomaisilla on lakiin perustuvia tehtäviä. Lisäksi kuntalaisen jätepalveluita järjestämässä olevia muita toimijoita ovat mm. jätelajista riippuen kunnan tai kiinteistön haltijan kilpailuttamat jätteenkuljetusyritykset, tuottajavastuun alaisten jätteiden (esim. sähkölaiteromu) vastaanottoon velvoitetut myymälät ja yhdistysten toteuttama neuvonta.

1.5 Jätteiden keräys

Kiinteistön haltijan on jätelain mukaan järjestettävä kiinteistölle keräyspaikka jätteiden keräämistä varten kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Keräyspaikalle sijoitetaan tarvittavat jäteastiat. Lähtökohtaisesti jäteastioiden sijoituspaikka on kiinteistökohtainen. Kiinteistöt voivat sopia myös yhteisen keräyspaikan käyttämisestä (kimppa).

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevilla kiinteistöillä tulee olla käytössään poltettavan jätteen jäteastia.

Kierrätettävän jätteen kiinteistöittäisistä erilliskeräysvelvoitteista määrätään jätelain muutoksessa (15.7.2021/714) ja Valtioneuvoston asetuksessa jätteistä 978/2021. Lainsäädännön muutokset toivat kunnalle velvoitteen järjestää kaikissa taajamissa, vähintään viiden huoneiston kiinteistöiltä biojätteen erilliskeräys 1.7.2022 alkaen sekä pakkausjätteen ja muun pienikokoisen metallin ja muovijätteen erilliskeräys 1.7.2023 alkaen. Asetuksen mukaan biojätteen erilliskeräyksen tulee laajeta yli 10 000 asukkaan taajamissa kaikille kiinteistöille viimeistään 19.7.2024 mennessä.

Kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan yhdyskuntajätteille jäteasetuksen mukaiset kiinteistökohtaiset lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet tulivat voimaan biojätteen osalta 1.7.2022 ja muun kierrätettävän jätteen osalta 1.7.2023. Velvoitteet perustuvat jätteiden painon mukaiseen kertymiseen yhden viikon aikana.

Biojätteen voi erilliskeräyksen sijaan kompostoida kiinteistöllä jäteasetuksen 12 §:n sekä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Jätelain ja asetuksen mukaisesti taajamissa alle viiden huoneiston asuintalojen ja taajaman ulkopuolisten asuntojen kierrätyskelpoiset jätelajit lajitellaan erikseen ja toimitetaan tuottajan tai kunnan järjestämään kierrätyskelpoisten jätteiden keräyspisteeseen. Listaa yleisistä kierrätyskelpoisten jätteiden vastaanottopaikoista pidetään yllä osoitteessa www.kierratys.info.

Jäteasetuksessa (179/2012, 10 §) annetaan määräyksiä jäteastioiden sijoittamiseen, käyttämiseen ja merkitsemiseen liittyen. Jäteastioiden sijoittamisesta päätettäessä on otettava huomioon jäteasetuksen ja jätehuoltomääräysten lisäksi rakentamismääräyskokoelma, kunnan rakennusjärjestys sekä paloturvallisuusnäkökohdat. Paloturvallisuuden vuoksi jätteiden keräyspaikat on sijoitettava riittävälle suojaetäisyydelle rakennuksista tai estettävä palon leviäminen rakennukseen rakenteellisin keinoin.

Jäteasetuksen mukaan kiinteistön keräyspaikkaan eli jäteastioiden sijoituspaikkaan tulee olla esteetön pääsy. Jäte tulee aina pystyä kuormaaman turvallisesti eikä jäteastioiden käytöstä tai tyhjentämisestä saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa tyhjentäjälle tai astian käyttäjälle. Keräyspaikassa tulee olla riittävä määrä ehjiä jäteastioita ja niiden tulee soveltua niihin kerättävälle jätelajille. Jäteastioiden pitää suojata jätteitä haittaeläimiltä ja ne pitää pystyä aina sulkemaan. Jäteastiat on pidettävä puhtaana, eikä niiden käytöstä saa aiheutua ympäristön likaantumista, roskaantumista tai hygieenistä haittaa. Keräyspaikalle on asetettu jätehuoltomääräyksissä tarkempia vaatimuksia.

Vapaa-ajan kiinteistöjen osalta kiinteistön jätehuolto voidaan järjestää myös viemällä poltettava jäte kesäasukkaiden jäteastioihin. Jäteastiat on varattu astioiden käyttäjiksi liittyneiden vapaa-ajan kiinteistöjen tavanomaiselle sekajätteelle.

1.6 Jätteiden kuljetus

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella Tohmajärven kunnassa on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Myös kiinteistökohtaisessa jätevesien käsittelyssä syntyvien lietteiden eli saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta käytössä on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Näiltä osin kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen tilaamisesta kiinteistölle jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaisesti jätehuoltorekisteriin merkityltä kuljettajalta.

Vain valtion ympäristönsuojelusta vastaavan viranomaisen jätehuoltorekisteriin hyväksymä kuljettaja voi toimia jätteenkuljettajana. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltijan on varmistettava, että jätteenkuljettaja on hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Kuljettajan on pyynnöstä esitettävä jätteenkuljetuksen tilaajalle voimassa oleva ote jätehuoltorekisteristä.

Vaarallista jätettä, POP-jätettä, kiinteistökohtaisissa jätevesien käsittelyjärjestelmissä syntyvää lietettä, rakennus- ja purkujätettä tai pilaantuneita maa-aineita kuljetettaessa on laadittava

siirtoasiakirja. Siirtoasiakirjan on oltava mukana jätteenkuljetuksen aikana ja se luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja voi olla sähköisesti tallennettuna, jos se on luettavissa kuljetuksen aikana. Jätteen kuljettaja vastaa siirtoasiakirjan laatimisesta, jos jäte noudetaan kotitaloudesta. Muussa tapauksessa siirtoasiakirjan laatiminen on jätteen haltijan vastuulla. Sisältövaatimukset siirtoasiakirjalle on annettu jäteasetuksen 40 §:ssä.

Siirtoasiakirjaa ei vaadita siinä tapauksessa, että asuinkiinteistön haltija tai pienimuotoista urakkaa tekevä rakentaja kuljettaa kotitalouden rakennus- ja purkujätteitä omatoimisesti vastaanottoaikkaan näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

1.7 Asumisessa syntyvät ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätevesilietteet

Asumisessa syntyvät lietteet kuuluvat kunnan jätehuoltojärjestelmään. Näillä lietteillä tarkoitetaan saostussäiliöihin ja erilaisten kiinteistökohtaisten laite- eli pienpuhdistamoiden lietetiloihin kertyviä lietteitä sekä umpisäiliöihin kerättäviä jätevesiä niiden määrästä ja ominaisuuksista riippumatta. Kuten asumisessa syntyvät lietteet, myös julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvät lietteet, kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Elinkeinotoiminnan, kunnan sosiaali- ja terveystalouden, seurakuntien tai valtion toiminnot eivät sen sijaan kuulu nykyisen jätelain mukaan kunnan jätehuoltovastuulle myöskään saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta.

Kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien saostussäiliöiden säännöllinen tyhjennys on tärkeää järjestelmien toimivuuden ja puhdistustehon kannalta. Lietteiden poisto kerran vuodessa estää järjestelmän tukkiutumisen ja kertyneen lietteen huuhtoutumisen ympäristöön. Tyhjennysväleissä voidaan huomioida kiinteistön vähäinen käyttö, jolloin tyhjennysväli voi olla vakituista asumista pidempi. Umpisäiliöiden tyhjennys on tarkoituksenmukaista suorittaa vasta säiliön täytyessä. Vuosikausia tyhjentämättä olleissa umpisäiliöissä liete saattaa kuitenkin sakkaantua pohjalle niin tiiviiksi, että säiliön tyhjentäminen on vaikeaa. Umpisäiliön ehjyyttä on myös seurattava. Saostus- ja umpisäiliöille ei ole nykyään laissa tai asetuksissa määräyksiä, joten paikalliset jätehuoltomääräykset lietetyhjennyksistä ovat olennaisia.

1.8 Kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolella olevien toimintojen jätehuolto

Elinkeinotoiminnasta, sosiaali- ja terveystaloudesta, seurakuntien ja valtion toiminnoista ja muista kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolelle jäävistä toiminnoista ei määrätä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä kattavasti. Jätehuoltomääräykset koskevat näitä toimintoja siltä osin kuin niissä määrätään jätehuollon teknisistä vaatimuksista, kuten jäteastioiden sijoittamisesta sekä roskaantumisen ehkäisemisestä, esimerkiksi yleisötilaisuuksien jätehuollon järjestämisessä.

Mikäli toiminnanharjoittajan tiloissa syntyvä jäte kerätään yhdessä muun kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen kanssa, koskevat näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset toiminnanharjoittajaa täysimääräisesti.

1.9 Tuottajavastuu

Jätelaissa tuottajalla tarkoitetaan ammattimaisesti tuotteita markkinoille saattavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka eritellään tuotekohtaisesti tarkemmin jätelain 48 §:ssä.

Tuottajavastuunalaista tuotteita ovat ajoneuvojen renkaat, henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, paristot, akut, paperituotteet, kuten sanoma- ja aikakauslehdet ja toimistopaperi, pakkaukset sekä muovia sisältävät kalastusvälineet ja tietty erikseen nimetyt kertakäyttöiset muovituotteet.

Tuottajavastuu tarkoittaa sitä, että tuotteen ammattimaisella valmistajalla ja maahantuojalla sekä pakkausten osalta tuotteiden pakkaajilla ja pakattujen tuotteiden maahantuojilla on velvollisuus järjestää markkinoille toimittamansa käytöstä poistetun tuotteen jätehuolto sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista. Tuottaja on velvollinen järjestämään kyseisten jätteiden keräyksen, kuljettamisen, kierrättämisen, hyödyntämisen ja muun käsittelyn.

Pakkausten tuottajat vastaavat yhteistoiminnassa kunnan kanssa pakkausjätteiden kiinteistöltä erilliskeräyksestä kotitalouksilta. Yhteistoiminta tarkoittaa, että kunta huolehtii osaltaan pakkausjätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta ja pakkaustuottajat pakkausjätteiden kierrätyksestä. Tuottajat kustantavat osan keräyksen ja kuljetuksen kuluista. Yhteistoiminnan puitteissa myös muu samaa materiaalia oleva jäte kuin pakkausjäte (esim. pienmetalli ja muovijäte) voi olla mahdollista kerätä yhdessä pakkausjätteen kanssa. Kiinteistökohtaisen erilliskeräysvelvoitteen ulkopuolisille kotitalouksille tuottajat järjestävät pakkausjätteiden aluekeräyspisteitä.

Keräyspaperin osalta tuottajan tulee järjestää käytöstä poistetun keräyspaperin maksuton kuljettaminen pois kiinteistöiltä, jotka sijaitsevat kerrostalo- ja rivitaloalueilla. Tällaisella alueella sijaitseva kiinteistö hankkii yksin tai yhdessä naapurikiinteistöjen kanssa jäteasiat paperinkeräystä varten ja järjestää niille sijoituspaikan. Velvoite ei koske kerros- ja rivitaloalueella sijaitsevia pientaloja. Pientalo- ja haja-asutusalueilla paperinkeräys järjestetään alueellisissa keräyspisteissä.

1.10 Vaaralliset jätteet

Vaarallista jätettä (entiseltä nimeltään ongelmajäte) on käytöstä poistettu aine tai esine, joka voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. On erittäin tärkeää, että vaarallisia jätteitä ei laiteta sekajätteeseen tai viemäriin, vaan että ne toimitetaan niille tarkoitettuun erilliskeräykseen. Tavallisimpia asumisessa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat:

- paristot
- erilaiset akut ja laitteet, joissa akku on kiinteästi liitettynä
- loisteputket ja elohopealamput
- sähkö- ja elektroniikkaromu
- maalit, lakat, liimat ja liuottimet
- eräät puhdistusaineet
- kyllästetty ja käsitelty puu
- torjunta-aineet
- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- lääkejätteet

Osa vaarallisista jätteistä on tuottajavastuunalaisia. Tuottajavastuunalaiset vaaralliset jätteet toimitetaan tuottajan tai jakelijan keräykseen. Vaarallisia, ja samalla tuottajavastuunalaisia, jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, loisteputket ja elohopealamput sekä osa sähkö- ja elektroniikkaromusta. Esimerkiksi pienten sähkölaitteiden vastaanottopisteitä on monien päivittäistavarakauppojen yhteydessä ja loisteputkia, elohopealamppuja, paristoja ja akkuja otetaan vastaan niitä myyvissä liikkeissä ilman vastaavan tuotteen ostovelvoitetta.

Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa toisiinsa tai muihin aineisiin tai jätteisiin. Ne tulee toimittaa jäteasemalle, jätekeskukseen tai muuhun kunnan järjestämään vastaanottopaikkaan tai keräykseen. Vaaralliset jätteet on pakattava tiiviisti kestäviin astioihin. Pakkauksesta tulee käydä ilmi vaarallisen jätteen nimi sekä sen ominaisuudet. Akkujen navat tulee teipata umpeen.

1.11 Rakennus ja purkujäte

Rakentamis- ja purkamistoiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä. Etusijajärjestyksen mukaisesti mahdollisimman suuri osa rakennustyömailla erotettavissa olevista käyttökelpoisista esineistä ja aineista, kuten ovista ja saniteettikalusteista, on pyrittävä käyttämään uudelleen. Tavoite mahdollisimman pienestä ja haitattomasta jätemäärästä koskee myös rakennus- ja purkujätettä. Vähintään 70 painoprosenttia rakennus- ja purkujätteestä on tavoitteena hyödyntää muuten kuin energiana tai polttoaineen valmistuksessa vuosittain.

Jotta mahdollisimman suuri osa rakennus- ja purkujätteistä päätyisi kierrätettäväksi, tulee rakennustyömaalla lajitella ja kerätä erikseen ainakin seuraavat jätelajit:

- betoni-, tiili-, kivennäislaatta- ja keramiikkajätteet

- asfaltti
- bitumi- ja kattuhuopa
- kipsi
- kyllästämättömät puujätteet
- metallijätteet
- lasijätteet
- muovijätteet
- paperi- ja kartonkijätteet
- mineraalivillaeriste
- maa- ja kiviainesjätteet

Rakennustöiden yhteydessä voi syntyä vaarallisiin jätteisiin kuuluva asbestijätettä, joka on kerättävä aina erikseen ja kuljetettava sille erikseen määrättyihin paikkoihin tiiviisti pakattuna.

1.12 Roskaamiskielto

Jätelain luvussa 8 säädetään roskaamiskielto (JL 72 §) eli kielto jättää ympäristöön jätettä, hylätä esinettä tai päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai loukkaantumisen vaaraa. Ympäristöön ei saa jättää sinne kuulumattomia tavaroita.

Siivoamisvelvollinen on ensisijaisesti roskaaja (JL 73 §). Mikäli roskaaja laiminlyö siivoamisvelvollisuutensa, siivoamisvelvollinen riippuu toiminnasta, jonka johdosta roskaantuminen on tapahtunut. Tarkemmat määräykset toissijaisesta siivoamisvelvollisuudesta ovat jätelain 74 §:ssä. Siivoamisvelvollisuus on esimerkiksi virkistysalueen haltijalla, yleisötilaisuuden järjestäjällä tai tien pitäjällä. Toissijainen siivoamisvelvollisuus on pääsääntöisesti alueen haltijalla, mikäli se ei jätelain mukaan kuulu muulle taholle.

Roskaantumisen ehkäisemiseksi on eri toimintojen yhteyteen varattava tarpeeksi jäteastioita ja muita jätehuollon palveluita. Esimerkiksi virkistykseen käytettävän alueen haltijan on järjestettävä riittävät jätehuollon palvelut kyseiselle alueelle. On huomattava, että roskaantumisen ehkäisemiseen liittyviä velvoitteita annetaan myös muussa lainsäädännössä, esimerkiksi yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa.

1.13 Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset

Biojätteen erilliskeräys

Lainsäädännön muutokset toivat kunnalle velvoitteen järjestää kaikissa taajamissa, vähintään viiden huoneiston kiinteistöiltä biojätteen erilliskeräys 1.7.2022 alkaen. Biojätteen erilliskeräys Kemien taajamassa vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöiltä käynnistyi kunnan kilpailuttamana 1.8.2024.

Kompostointi-ilmoitus

Jätelain uudistuksen myötä keittiössä syntyvän biojätteen kompostoinnista on ilmoitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Kompostointi-ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden sisällä biojätteen kompostoinnin aloittamisesta, sekä myös vähintään kahden kuukauden sisällä kompostoinnin lopettamisesta. Ilmoitus biojätteen kompostoinnista on voimassa viisi vuotta. Jos biojätteen kompostointi kiinteistöllä jatkuu, on ilmoitus uusittava, kun sen voimassaolo päättyy.

Kompostointi-ilmoitusvelvollisuus perustuu vuonna 2021 muuttuneeseen jätelakiin ja se koskee vakituisten asuntojen ohella myös vapaa-ajan asuntoja ja siirtolapuutarhoja. Pelkästä puutarhajätteen tai kuivakäymäläjätteen kompostoinnista ei tarvitse tehdä ilmoitusta. Ilmoitusten avulla pyritään seuraamaan kierrätyksen toteutumista ja varmistamaan, ettei puutteellisesta kompostoinnista aiheudu esimerkiksi rottaongelmia. Kompostointi tulee tehdä näiden jätehuoltomääräysten 11 §:n mukaisesti.

Pakkausjätteiden erilliskeräys sekä poistotekstiilin keräys

Pakkausjätteen (kartonki-, lasi-, metalli- ja muovipakkaukset) erilliskeräys Kemien taajamassa vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöiltä käynnistyi kunnan kilpailuttamana 1.7.2023. Jätelain mukaan pakkausjätteen kerääminen kiinteistöiltä tapahtuu heinäkuusta 2023 lähtien yhteistoiminnassa pakkausten tuottajien kanssa, ja tuottajat maksavat kunnille korvauksia keräyksestä. Tämän lisäksi pakkausjätteen tuottajan tulee järjestää alueellisia keräyspaikkoja.

Lisäksi kunnan on järjestettävä alueellisia vastaanottopaikkoja muille asumisessa syntyville jätteille, joita ei kerätä kiinteistöillä. Uutena kunnan vastuulle tuli tekstiilijätteen ns. poistotekstiilin keräys. Poistotekstiilit ovat käyttökeltomattomia tai rikkinäisiä vaatteita ja kodin tekstiilejä, jotka voidaan hyödyntää materiaalina. Tekstiilijätteen vastaanotto kunnassa alkoi vuonna 2024.

1.14 Lisätietoa

Jätehuoltoa koskeva lainsäädäntö:

Suomen lainsäädäntö on sähköisesti luettavissa Finlex-palvelussa osoitteessa www.finlex.fi.

Keskeisimmät jätehuolto- ja jätehuoltomääräysten alaa koskevat lait, asetukset ja valtioneuvoston päätökset:

- Jätelaki 646/2011
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (Jäteasetus) 978/202
- Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista 331/2013 ja sen muutossäädökset
- Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä 1029/2021
- Valtioneuvoston asetus talousvesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) (ns. hajajätevesiasetus)

Lisätietoa jätehuollosta kunnan alueella:

- kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä
- kunnan rakennusjärjestyksestä
- ruokavirasto (www.ruokavirasto.fi) kuolleiden eläinten hautaamisesta ja jätevesilietteiden pienimuotoisesta käsittelystä

Kunnan jätehuolto- ja ympäristönsuojeluviranomainen

Tohmajärven ympäristölautakunta

Järnefeltintie 1, 82600 Tohmajärvi.

www.tohmajarvi.fi/jätehuolto

kirjaamo@tohmajarvi.fi

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala

puhelinvaihe 0295 026 000

Jätteenkeräyspistehaku

www.kierratys.info

Lisätietoa pakkausten tuottajavastuusta ja pakkausjätteen lajittelusta:

Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy, www.rinkiin.fi

2. KUNNALLISET JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET

1. luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Jätehuollon järjestämisessä, jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäisemisessä sekä jätehuollon valvonnassa on sen lisäksi, mitä muualla on säädetty tai määrätty, noudatettava näitä yleisiä jätehuoltomääräyksiä.

Näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluviin jätteisiin ja myös kunnan toissijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluviin jätehuoltopalveluihin.

Lisäksi näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien tuottajavastuunalaisten jätteiden keräämiseen ja käsittelyyn toimittamiseen.

2 § Määritelmiä

Näissä jätehuoltomääräyksissä tarkoitetaan:

Asuinkiinteistöllä kiinteistöä tai määrääalaa, jolla sijaitsee vakinaiseen asumiseen tai vapaa-ajan käyttöön tarkoitettu rakennus taikka pysyvästi sijoitettu asuntovaunu.

Asumisessa syntyvällä jätteellä kaikkea vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sen lajista, laadusta ja määrästä riippumatta.

Biojätteellä kotitalouksissa, ravintoloissa, ateriapalveluissa ja vähittäisliikkeissä syntyvää biologisesti hajoavaa elintarvike- ja keittiöjätettä, elintarviketuotannossa syntyvää vastaavaa jätettä sekä biologisesti hajoavaa puutarha- ja puistojätettä.

Ekopisteellä kunnan tai tuottajan järjestämiä alueellisia keräyspaikkoja, joissa kerättävänä on ainakin yksi kierrätettävä jätelaji. Ekopisteellä ei kerätä poltettavaa jätettä.

Erityisjätteellä jätettä, jota ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi, mutta joka vaatii haitallisuutensa, laatunsa tai määränsä takia erityiskäsittelyn tai erityisiä toimenpiteitä keräyksen tai kuljetuksen aikana. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät, pistävät, haisevat sekä pölyävät jätteet.

Haja-asutusalueella kaava- ja suunnittelutarvealueiden ulkopuolisia alueita.

Jätehuollon järjestämisestä vastaavalla viranomaisella Tohmajärven kunnan hallintosäännön mukaista lautakuntaa tai monijäsenistä toimielintä.

Jätteen haltijalla jätteen tuottajaa, kiinteistön haltijaa tai toiminnan järjestäjää tai muuta, jonka hallinnassa jäte on.

Jätteiden keräysvälineillä säkkejä, astioita, säiliöitä, lavoja ja muita vastaavia välineitä sekä saostus-, umpi- ja erotuskaivoja, joihin jätteet kiinteistöillä kootaan sieltä kuljettamista varten.

Kierrätyskelpoisella jätteellä materiaalina hyötykäytettävää jätettä kuten biojätettä, tekstiilijätettä, lasi-, metalli-, muovi-, kartonki- ja paperipakkausjätteitä ja muita kierrätyskelpoisista materiaaleista koostuvia jätteitä, joille on järjestetty erilliskeräys ja vastaanotto näiden jätehuoltomääräysten mukaan.

Kiinteistöllä asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen käytettävissä olevaa kiinteistöä sekä muuta kiinteistöä, jolla syntyy jätettä. Mikäli kiinteistöllä on useita asuinrakennuksia tai vapaa-ajan asuntoja, sovelletaan niihin, mitä kiinteistöstä määrätään.

Kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella kunnan tai kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta, jossa jätelajit noudetaan kiinteistöltä tai sen läheisyyteen sijoitetusta keräyspaikasta taikka kahden tai useamman kiinteistön yhteisestä keräyspaikasta.

Kiinteistönhaltijalla kiinteistönomistajaa tai omistajan vertaista haltijaa tai tontinvuokra- tai maanvuokrasopimuksen nojalla kiinteistöä hallitsevaa vuokramiestä.

Kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, jossa kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen hankkimisesta sopimalla asiasta yksityisen jätteenkuljetusyrityksen kanssa näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Kompostoinnilla pääasiassa biologisesti hajoavan jätteen käsittelyä hapellisissa olosuhteissa siten, että nopeutetaan sen luonnollista hajoamista.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla jätteillä jätteitä, jotka jätelain nojalla kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin tai jotka käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvalla jätteellä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvää yhdyskuntajätettä, mukaan lukien keräyksen ja kuljetuksen osalta tuottajavastuunalainen pakkausjäte, kotitalouden pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvää jätettä sekä edellä mainituissa toiminnoissa syntyvää jätevesien saostus- ja umpisäiliölietettä ja lisäksi sitä liikehuoneistoissa syntyvää jätettä, joka kerätään yhdessä asumisessa tai kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien jätteiden kanssa.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin toissijaisesti kuuluvalla jätteellä muuta kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa jätettä, jonka haltija on jätelain 33 §:n mukaisesti pyytänyt liittymistä kunnan jätehuoltojärjestelmään muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Puutarhajätteellä pihan ja puutarhan hoidossa syntyvää maatuvaa pienijakeista jätettä, kuten ruohoja, puiden lehtiä, risuja ja oksia.

Saostus- ja umpisäiliölietteellä talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvaa lietettä sekä umpisäiliöön johdettavaa jätevetettä.

Sekajätteellä jätettä, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet, käytetään myös nimityksiä sekalainen yhdyskuntajäte ja poltettava jäte.

Tekstiilijätteellä eli poistotekstiilillä tarkoitetaan puhtaita käyttökelvottomia tai rikkiäisiä vaatteita ja kodin tekstiilejä, jotka voidaan hyödyntää materiaalina. Likaantuneet, homehtuneet tai märät tekstiilit tulee hävittää poltettavana jätteenä.

Tuottajavastuun alaisella jätteellä jätettä, jonka jätehuollosta ja siitä aiheutuvista kustannuksista vastaa jätelain 6 luvun mukaan käytöstä poistetun tuotteen markkinoille saattanut tuottaja tai sen lukuun toimiva tuottajayhteisö. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat moottorikäyttöisten ajoneuvojen renkaat, romuautot, sähkö- ja elektroniikkaromu, paristot ja akut, keräyspaperi sekä pakkaukset.

Vaarallisella jätteellä (aikaisemmin ongelmajäte) jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava ominaisuus. Vaarallisia jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, loisteputket ja elohopealamput, maali-, lakka-, liima- ja liuotinjätteet, jäteöljyt ja öljyiset jätteet, torjunta-aineet, kyllästetty puu sekä lääkejätteet.

Vieraslajeilla tarkoitetaan haitallisiksi vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja, jotka löytyvät vieraslajiportaalista, www.vieraslajit.fi. Sivustolta löydät tietoa myös niiden hävittämisestä. Hävittäminen kannattaa tehdä kasvien esiintymispaikalla, jos se on mahdollista.

Yhdyskuntajätteellä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä laadultaan siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätehuollon tavoitteena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Jätehuollon tulee aina olla asianmukaista ja jätteet on kuljetettava sekä käsiteltävä hallitusti.

Jätelaissa (8 §) kaikkia toimijoita veloitetaan ensisijaisesti vähentämään jätteen määrää ja haitallisuutta ja ohjataan etusijajärjestyksen mukaiseen toimintaan. Jätehuollolla tavoitellaan kestävää ja puhdasta materiaalikiertoa. Jätteet on lajiteltava ja toimitettava syntypaikoiltaan käsittelyyn siten, että eri jätemateriaalit tulevat käsittelyyn mahdollisimman tehokkaasti eroteltuna ja laadultaan niin hyvänä, että ne soveltuvat materiaalina kierrätettäväksi tai turvallisesti energiana hyödynnettäväksi.

2. luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § Liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen ja jätehuollon järjestämisvaihtoehdot

Vakinaiseen asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen tarkoitettu kiinteistö sekä kiinteistö, jossa on jätelain 32 §:ssä määritettyjä toimintoja, tulee liittää kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Liittymisvelvoite on kiinteistön haltijalla

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liitytään tilaamalla alueella toimivalta jätehuoltopalveluita tarjoavalta yritykseltä kiinteistön jäteastioiden tyhjentäminen jätehuoltomääräysten mukaisesti. Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa voidaan käyttää joko omaa kiinteistökohtaista jäteastiaa tai lähikiinteistöjen yhteistä jäteastiaa (kimppa). Vapaa-ajan kiinteistöjen osalta jätehuolto voidaan järjestää myös viemällä poltettava jäte kesäasukkaiden lukittaviin jäteastioihin. Tästä on sovittava erikseen kunnan kanssa.

5 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet

Kiinteistön haltijan on huolehdittava itse tai sovittava erikseen kuljetusyrittäjän kanssa isokokoisten jäte-esineiden tai poikkeuksellisen suurten jätemäärien kuljetuksesta, jos ne eivät sovellu kerättäväksi ja kuljetettavaksi yhdessä muun yhdyskuntajätteen kanssa. Vaaraton maa- ja kiviainesjäte, jota ei käsitellä luvanvaraista rakentamista koskevan suunnitelman perusteella, tulee toimittaa paikkaan, jolla on niiden käsittelyyn tarvittava ympäristölupa.

6 § Yhteiset keräysvälineet

Lähekkäin toisiaan sijaitsevien kiinteistöjen haltijat voivat sopia yhteisen jäteastian (yhteisastian eli kimppa-astian) käytöstä. Yhteisastiaa voidaan käyttää sekä poltettavan jätteen että erilaisten kierrätyskelpoisten jätelajien keräämiseen

Kimppa-astian käytöstä ja siitä luopumisesta on ilmoitettava etukäteen jätehuollon järjestämisestä vastaavalle viranomaiselle ja sen koko on mitoitettava riittävän suureksi ja osakkaiden lukumäärään nähden sopivaksi.

Yhteisten jäteastioiden käyttämisestä tulee sopia jätehuoltoa hoitavan yrityksen kanssa.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi kieltää yhteisen jäteastian käytön, mikäli käytöstä aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle.

7 § Jätteiden vastaanottopaikat

Vastaanottopaikkoja jätteille, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, ovat kunnan järjestämät vastaanottopaikat, kuten SER-, metalliromun ja vaarallisen jätteen vastaanottopaikka sekä ekopisteet. Puutarhajätteille on lisäksi kunnan järjestämä vastaanottopaikka.

Tuottajavastuunalaiset jätteet toimitetaan suoraan tuottajien järjestämiin vastaanottopaikkoihin tai kunnan järjestämiin täydentäviin vastaanottopaikkoihin, joista jätteet toimitetaan tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Kunnan osoittamat vastaanottopaikat löytyvät kunnan internet-sivuilta www.tohmajarvi.fi/jätehuolto.

Jätteiden toimittaminen yleisille vastaanotto- ja käsittelypaikoille on sallittu paikan pitäjän antamien ohjeiden mukaisesti ja ilmoitettuna aukioloaikoina. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkaan saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, joille on varattu vastaanottopaikassa oma jäteastia. Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta sinne soveltumatonta jätettä.

3. luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä

8 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvästä yhdyskuntajätteestä on lajiteltava erikseen biojäte, lasi-, muovi-, metalli- ja kartonkipakkausjätteet, pienmetalli, tekstiilijätteet (ns. poistotekstiili) sekä muut kiinteistöillä syntyvät tässä pykälässä luetellut jätelajit.

Biojäte on lajiteltava erikseen kiinteistöillä, jotka kuuluvat näiden jätehuoltomääräysten 10 §:n mukaan biojätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin tai jotka kompostoivat biojätteet omatoimisesti näiden määräysten 11 §:n mukaisesti. Jos biojätettä ei kerätä erikseen tai kompostoida, se laitetaan poltettavan jätteen jäteastiaan.

Lasi-, muovi-, metalli- ja kartonkipakkausjätteet sekä pienmetalli toimitetaan tuottajien tai kunnan järjestämään ekopisteeseen tai kiinteistöittäiseen jäteastiaan, jos kiinteistö kuuluu jätehuoltomääräysten 10 §:n mukaan näiden jätteiden kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin.

Tekstiilijäte (ns. poistotekstiili) toimitetaan kunnan järjestämään vastaanottopaikkaan.

Paperijäte on lajiteltava erikseen ja toimitettava tuottajavastuulla järjestettyyn keräysastiaan kiinteistöllä tai tuottajan alueelliseen keräyspaikkaan.

Myös muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin pakkausjätteet (kuten paristot ja akut sekä sähkö- ja elektroniikkaromu) on lajiteltava erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottopaikkaan. Pantilliset juomapakkaukset on toimitettava näitä varten järjestettyihin palautuspisteisiin.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi näissä jätehuoltomääräyksissä erikseen luvussa 10 annettujen määräysten mukaisesti.

Puutarha- ja puistojäte sekä risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava kunnan osoittamaan vastaanottopaikkaan.

Jätteen haltija huolehtii jätteiden lajittelusta ja keräykseen toimittamisesta.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirin kuuluvissa toiminnoissa, mukaan lukien asumisessa, syntyvä rakennus- ja purkujäte lajitellaan jäteasetuksen 26 §:n mukaisesti.

9 § Sekajäte (poltettava jäte)

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä on oltava sekajätteelle kiinteistökohtainen jäteastia tai kimppa-astia.

Sekajätteelle tarkoitettuun jäteastiaan ei saa laittaa sinne kuulumattomia jätteitä, kuten vaarallista jätettä, kierrätykseen kelpaavaa jätettä tai muita 17 §:ssä lueteltuja jätteitä.

Pieniä määriä sellaista palamatonta ainetta, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöillä tai keräyspisteissä, kuten yksittäisten lasi- ja posliiniastioiden sirpaleita ja yksittäisiä pieniä PVC-muovisia esineitä, voi laittaa sekajäteastiaan.

Suuremmat palamatonta ainetta olevat jätteet ja jäte-erät on toimitettava jätekeskukselle tai lajitteluasemalle. Vaarallista jätettä ei saa laittaa sekajäteastiaan edes pieniä määriä.

10 § Kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

1) Asuinkiinteistöt

Asuinkiinteistöillä tulee hyötyjätteet, kuten kierrätyskelpoiset paperi, kartonki, lasi, pienmetalli, muovi ja muut hyödyntämiskelpoiset jätteet, pitää erillään ja toimittaa hyötyjätteiden keräyspisteisiin tai muuhun keräykseen, kun sellainen on järjestetty

Kemien taajamassa kaikilla yli 5 huoneiston asuinkiinteistöillä (rivi- ja kerrostalot) tulee olla jättepiste, jossa lajitellaan erikseen jäteastioihin sekajäte, biojäte, kartonki-, muovi-, metalli- sekä lasipakkaukset

2) Muut kuin asuinkiinteistöt

Muilla kuin asuinkiinteistöillä tulee hyödyntämiskelpoinen paperi, kartonki, lasi, pienmetalli ja muovi pitää erillään ja toimittaa hyötyjätteiden keräyspisteisiin tai muuhun keräykseen, kun sellainen on järjestetty. Muut hyötyjätteet tulee pitää erillään ja toimittaa hyötykäyttöön, kun se on mahdollista.

Kierrätettävien jätteiden lajittelussa ja keräyksessä on noudatettava lajitteluohjeita.

4. luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

11 § Kompostointi

Kiinteistöllä saa kompostoida siellä syntyvää biojätettä, kuivakäymäläjätettä ja puutarhajätettä sekä sellaisia jätevesien käsittelyssä syntyviä lietteitä, joiden omatoiminen kompostointi on sallittu näiden määräysten 29 §:n mukaisesti.

Kompostori on sijoitettava, rakennettava ja ylläpidettävä niin, etteivät haittaeläimet pääse siihen ja että sen käytöstä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Muun kuin puutarhajätteen kompostoria ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi kaivoa tai vesialuetta, eikä 5 metriä lähemmäksi tontin rajaa ilman naapurin suostumusta.

Kompostoinnista ei saa aiheutua roskaantumista. Kompostiin ei saa laittaa muuta kuin kompostoituvaa jätettä. Kompostoria on hoidettava ohjeiden mukaisesti ja se on pidettävä asianmukaisessa kunnossa.

Biojätteen saa kompostoida vain sitä varten suunnitellussa, suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, jossa on kansi, seinät, pohja tai pohjaverkko, ja josta ei pääse valumavesiä maaperään. Haittaeläinten pääsy kompostoriin pitää estää.

Biojätteen tai puutarhajätteen kompostori voi olla samalla tai naapurikiinteistöillä sijaitsevien vakituisten tai vapaa-ajan asuntojen yhteinen. Kompostoria käyttävien on nimettävä kompostoinnista vastaava henkilö. Kompostorissa on oltava riittävästi tilavuutta sitä käyttävien asuntojen jätteille. Yhteinen kompostori on sijoitettava niin, että se on aina saavutettavissa kaikille sitä käyttäville.

Biojätteen kompostoinnista on ilmoitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Kompostointi-ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden sisällä biojätteen kompostoinnin aloittamisesta, sekä myös vähintään kahden kuukauden sisällä kompostoinnin lopettamisesta. Ilmoitus biojätteen kompostoinnista on voimassa viisi vuotta. Jos biojätteen kompostointi kiinteistöllä jatkuu, on ilmoitus uusittava, kun sen voimassaolo päättyy.

12 § Jätteen polttaminen ja hautaaminen

Jätteiden hävittäminen polttamalla on kielletty. Kiinteistön tulipesissä (keskuslämmityskattilassa tai muussa kiinteässä lämmityslaitteessa) saa kuitenkin polttaa käsittelemätöntä puujätettä, risuja ja oksia sekä vähäisiä määriä paperia, pahvia ja kartonkia sytykkeenä.

Jätteiden avopoltto on kielletty taajamissa. Taajaman ulkopuolella saa kuitenkin avotulella polttaa kuivia olkia, risuja, oksia, kantoja ja puhdasta puuta. Merkittävästi savua muodostavista avotulista on aina tehtävä ilmoitus paikkakunnan pelastusviranomaiselle.

Polttaminen ei saa aiheuttaa naapurustolle savu-, noki-, haju- tai terveyshaittaa. Jätteen polttokielto ei koske sellaista jätteen laitosmaista energiahyödyntämistä, johon on saatu ympäristölupa.

Jätteen hautaaminen maahan tai upottaminen vesistöön on kielletty.

Kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on sallittua koko maassa Ruokaviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti. Ruokaviraston ohjeiden mukaan kuolleet lemmikkieläimet hävitetään ensisijaisesti hautaamalla tai tuhkaamalla. Kuolleet pienikokoiset lemmikkieläimet ja luonnonvaraiset pieneläimet, joihin ei epäillä liittyvän ihmisiin tai eläimiin tarttuvan taudin riskiä, saa laittaa myös kiinteistön poltettavan jätteen jäteastiaan.

13 § Muut omatoimisen jätteenkäsittelyn määräykset

Pienimuotoisesta omassa maanrakentamisessa tehtävästä jätteen hyödyntämisestä voidaan määrätä kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.

Puutarhajätettä ei saa viedä puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille. Puutarhajäte, jota ei kompostoida tai muulla tavoin käsitellä omatoimisesti, on toimitettava kunnan osoittamaan paikkaan.

Jätevesiviemäriin liitetyn jätemyllyn käyttäminen on kielletty. Ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty.

Ulosteperäistä jätettä (kuivakäymäläjäte tai jätevesijärjestelmään kertyvä liete; koiratarhojen tai vastaavien ulostejäte) ei saa laittaa kiinteistön jäteastioihin eikä kompostoimatta haudata maahan.

5. luku Jäteastiat ja niiden tyhjentäminen

14 § Jäteastiatyypit

Jäteastian on sovellettava siihen kerättävälle jätelajille ja sen koon on vastattava kiinteistöllä syntyvää jätemäärää.

Jäteastiat on mitoitettava siten, että ne ovat aina suljettavissa tyhjennysväli huomioon ottaen. Normaalin tyhjennysvälin harventamiseksi ei saa käyttää tarpeeseen nähden liian suuria jäteastioita

Yhdyskuntajätteen keräysvälineinä saadaan vaihtoehtoisesti käyttää:

- 1) käsin siirrettävissä olevia kannellisia, pyörällisiä ja tartuntakahvoin varustettuja jäteastioita ja pahvirullakoita, jotka soveltuvat jäteautojen koneelliseen kuormaukseen,
- 2) kannellisia jätessäiliöitä, jotka soveltuvat jäteautojen koneelliseen kuormaukseen tai joissa jätteet kuljetetaan käsittelypaikalle,
- 3) vaihtolavasäiliöitä, jotka on varustettu koukkutartunnalla ja joissa jätteet kuljetetaan vastaanotto- tai käsittelypaikkaan;
- 4) maahan upotettavia jätessäiliöitä, jotka voidaan tyhjentää koneellisesti jäteautoon kiinteistöllä,
- 5) poikkeuksellisten jäte-esineiden tai erittäin suurten jätemäärien tilapäiseen keräykseen muita tarkoitukseen soveltuvia keräysvälineitä tai

Biojätteen keräyksessä tulee käyttää 140-240 litran jäteastia tai korkeintaan 1300 litran syväkeräyssäiliötä.

15 § Jäteastian merkitseminen

Jäteastian kanteen tai etuseinään on kiinnitettävä riittävän suuri jäteastiaan kerättävän jätelajin ilmoittava tekstitarra. Jätelaji ilmoitetaan käyttämällä näissä jätehuoltomääräyksissä käytettyjä jätelajinimikkeitä. Sekajäteastia on jätelajinimikkeen muuttuessa merkittävä jäteyhtiön vahvistaman nimikkeen mukaisesti.

Jäteastiassa tulee olla sen tyhjentämisestä vastaavan tahon yhteystiedot. Jäteastia, joka ei sijaitse jätteen syntykiinteistön välittömässä läheisyydessä, on lisäksi merkittävä astianhaltijan yksilöivällä tiedolla, esimerkiksi katuosoitteella.

16 § Jäteastian käyttö ja täyttäminen

Jäteastiaan saa laittaa vain astiaan tarkoitettua jätettä.

Käsin siirrettävää jäteastiaa ei saa täyttää siten, että sen tyhjentäminen sijaintipaikan olosuhteiden, jäteastian rakenteen, jätteen painon tai ominaisuuksien vuoksi aiheuttaa jätteenkuljettajalle työturvallisuusriskin.

Käsin siirrettävien astioiden kokonaispaino jätteineen ei saa ylittää:

- 140 l astia 70 kg, jolloin jätteen paino on noin 60 kg
- 240 l astia 75 kg, jolloin jätteen paino on noin 60 kg
- 360 l astia 80 kg, jolloin jätteen paino on noin 60 kg
- 660 l astia 120 kg, jolloin jätteen paino on noin 80 kg
- yli 660 l astia, jätteen paino enimmillään 80 kg

Jäteastian ulkopuolelle saa jättää jätettä vain poikkeustapauksessa. Jos jäte ei mahdu tai sitä ei muusta syystä voi panna kiinteistökohtaiseen jäteastiaan, se voidaan sijoittaa tilapäisesti jätteelle varatun keräyspaikan välittömään läheisyyteen. Tämä koskee ainoastaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettavia jätteitä. Jäte tulee pakata siten, että jäteauton kuljettaja saa kuormattua sen turvallisesti. Jätesäkki tai muu jätepakkaus saa painaa korkeintaan 15 kg eikä se saa sisältää viiltäviä, pistäviä tai teräviä esineitä eikä biojätettä. Jätteen on tässäkin tapauksessa sovellettava laatunsa, kokonsa ja määränsä puolesta kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

Kiinteistön jätteille tarkoitetun vastaanottopaikan tai jäteastioiden läheisyyteen ei saa sijoittaa mitään sellaista, jota ei ole tarkoitettu kuljetettavaksi pois jätteenä.

Sekajätteen kiinteistökohtaiset jäteastiat tulee suojata likaantumiselta joko käyttämällä jäteastiassa jätessäkkiä tai laittamalla jätteet jäteastiaan roskapussissa. Hienojakoinen ja pölyävä jäte on pakattava tiiviisti ennen sijoittamista jäteastiaan.

Biojäte on pakattava biohajoavaan pussiin ennen sen sijoittamista biojäteastiaan. Suositeltavaa olisi käyttää paperista biojätepussia. Biojätteen keräämiseen tarkoitettuun jäteastiaan ei saa laittaa nestemäistä biojätettä. Biojätteet on tarvittaessa valutettava ennen keräysvälineeseen laittamista.

Jätteet on sijoitettava jäteastiaan siten, että koneellinen tyhjennys on aina mahdollista.

17 § Jätteet, joita ei saa laittaa jäteastiaan

Sekajäteastiaan ei saa laittaa:

- 1) palo- tai räjähdysvaaraa aiheuttavia jätteitä
- 2) nestemäisiä jätteitä
- 3) vaarallisia jätteitä
- 4) kuivakäymäläjätettä, jätevesilietteitä, suuria määriä eläinten ulosteita
- 5) erityisjätettä
- 6) hiekoitushiekkaa tai maa-aineksia,
- 7) aineita tai esineitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa jätteen tuojille, keräysvälineiden käsittelijöille tai jätteen käsittelyyn osallistuville henkilöille
- 8) esineitä tai aineita, jotka painonsa, kokonsa, muotonsa, lujuutensa tai muun syyn takia voivat vahingoittaa keräysvälinettä tai kuljetuskalustoa taikka vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormausta tai purkamista
- 9) suuria määriä puutarhajätteitä tai puiden ja pensaiden leikkuujätteitä
- 10) keittiörasvoja ja -öljyjä, sähkö- ja elektroniikkaromua tai ajoneuvojen renkaita
- 11) lääkkeitä

Edellä kohdissa 1–11 luetellut jätteet, joita ei saa panna yhdyskuntajätteen keräysvälineisiin, tulee jätteen haltijan itse toimittaa hyväksytyyn vastaanottopaikkaan.

18 § Tyhjennysvälit

Jätteet on noudettava kiinteistöltä niin usein, että kertyvät jätteet sopivat jäteastioihin ja ne voidaan aina sulkea. Jäteastiat on tyhjennettävä vähintään seuraavin määrävälein:

Jätelaji	Pisin tyhjennysväli kesäaikana (viikot 18-39)	Pisin tyhjennysväli talviaikana (viikot 40-17)
Poltettava jäte	4 viikkoa	4 viikkoa
Poltettava jäte, jos kiinteistöllä on biojätteen erilliskeräys tai kompostointi	8 viikkoa	8 viikkoa
Biojäte	1 viikko	2 viikkoa
Kartonkipakkaukset	12 viikkoa	12 viikkoa
Metalli ja pienmetalli	16 viikkoa	16 viikkoa
Lasipakkaukset	16 viikkoa	16 viikkoa
Muovipakkaukset	8 viikkoa	8 viikkoa

Rakennustarkastaja tai ympäristölautakunta voi yksittäistapauksissa päättää edellä mainituista poikkeavan tyhjennysvälin, mikäli se jätteen määrän ja laadun vuoksi on tarpeellista.

Jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää määräajaksi ympärivuotisessa käytössä olevan kiinteistön ollessa kokonaan käyttämättömänä lomamatkan tai muun syyn vuoksi. Jäteastia on tyhjennettävä ennen keskeytyksen alkamista.

Vapaa-ajan kiinteistön jäteastiat on tyhjennettävä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Säännöllisessä osavuotisessa tai ympärivuotisessa käytössä olevan vapaa-ajan kiinteistön jäteastia(t) on tyhjennettävä vähimmäistyhjennysvälien mukaisesti sinä aikana, kun kiinteistö on käytössä. Jos kyse on vain kesäaikana käytettävissä olevasta kiinteistöstä, on tyhjennykset ajoitettava siten, että kiinteistön kesäkäytön päättyessä jäteastia on tyhjä.

Erilliskerätyjen kierrätettävien jätteiden jäteastiat on tyhjennettävä riittävän usein siten, ettei niiden täyttymisen seurauksena kierrätettäviä jätteitä laiteta poltettavan jätteen jäteastiaan.

19 § Kunnossapito ja pesu

Jäteastian haltijan on huolehdittava jäteastian korjauksesta, kunnossapidosta ja puhdistamisesta sekä siitä, etteivät jäteastiat pääse siirtymään paikoiltaan ja että jäteastioiden kannet pysyvät kaikissa sääolosuhteissa suljettuina.

Jäteastiat on pidettävä käyttökuntoisina ja ne on pestävä vähintään kerran vuodessa. Biojäteastia on pestävä tarvittaessa, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

6. luku Jätteen keräyspaikat

20 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätteiden keräyspaikka, johon voidaan sijoittaa näiden jätehuoltomääräysten mukainen riittävä määrä jäteastioita.

Jätteiden keräyspaikka kiinteistöllä tulee valita siten, ettei jäteastioiden tyhjennyksestä aiheudu tarpeetonta vaaraa tai haittaa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai jätteenkuljettajalle.

Jäteautolla tulee olla esteetön ja turvallinen pääsy vähintään 10 metrin päähän käsin siirrettävistä jäteastioista. Keräysväline, joka ei ole käsin siirrettävissä, on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi sen välittömään läheisyyteen. Keräysvälineen ympärillä ja päällä tulee olla riittävästi tilaa siten, että tyhjennys voidaan tehdä turvallisesti. Keräyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla jäteautolle soveltuva riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka. Mikäli kiinteistöllä ei ole keräyspaikaksi soveltuvaa paikkaa, kiinteistön haltijan on selvitettävä keräyspaikan perustamismahdollisuudet kiinteistön välittömään läheisyyteen.

Keräyspaikka on sijoitettava riittävän kauas rakennuksen ilmanottoaukoista sekä asuntojen ikkunoista. Työpaikkahuoneistojen ja enemmän kuin kaksi huoneistoa käsittävän asuinkiinteistön keräyspaikka tulee sijoittaa vähintään kahdeksan metrin päähän kiinteistön ilmanottoaukoista ja asuinhuoneiden ikkunoista, ellei kunnan rakennusjärjestyksessä ole muuta säädetty. Keräyspaikan valinnassa on otettava huomioon pelastusviranomaisen ohjeet. Etäisyys rakennuksen räystäslinjasta tulisi olla yksittäisellä korkeintaan 660 litran jäteastialla 4 metriä, usean astian rivistöllä 6 metriä ja jätekatoksella 8 metriä. Turvaetäisyys voidaan tapauskohtaisesti korvata rakenteellisin ratkaisuin, muun muassa palo-osastoimalla jätetilat tai säilyttämällä jätteet siten, etteivät asiattomat pääse käsiksi niihin.

Jäteastiat on sijoitettava vaakasuoralle, kulutusta kestäväälle ja jäteastioiden siirtoon sopivalle alustalle. Jäteastian siirtoväylällä ei saa olla kynnystä, porrasta tai muuta estettä. Jäteastian siirtoväylän kaltevuuden ylittäessä 1:5, tai jos kynnystä, porrasta tai muuta estettä ei voida välttää, on kiinteistön haltijan huolehdittava, että astian tyhjentäjän käytössä on siirtoa helpottavat laitteet tai rakenteet.

Jätteiden keräyspaikka on mitoitettava siten, että yksittäinen jäteastia voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jäteastioita. Ovien ja aukkojen tulee olla niin leveitä, tai suojaukseen käytettävien istutusten tai aitausten niin väljiä, että astioita voidaan siirtää turvallisesti ja rakenteisiin vaurioita aiheuttamatta.

Käynti jätetilaan (jätehuone, -katos tai -aitaus) tulee järjestää suoraan ulkotiloista ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä. Jätetilaan johtava ovi on varustettava laitteella, jolla ovi saadaan pysymään auki.

Keräyspaikalla on oltava riittävä valaistus. Mikäli keräyspaikka sijaitsee jätehuoneessa, tulee siellä olla riittävä, muusta ilmanvaihdesta erotettu, ilmanvaihto sekä tarvittaessa vesijohto ja viemäri. Keräyspaikan rajaamiseen käytettävät istutukset tai rakenteet eivät saa aiheuttaa haittaa jäteastioiden tyhjentämiselle.

Jätteiden keräyspaikkaa ei saa käyttää muuna varastona. Jäteastiaan tai sen välittömään läheisyyteen, kahden metrin säteelle keräyspaikasta, ei saa sijoittaa jätettä tai tavaraa, jota ei ole tarkoitettu kuljetettavaksi pois kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

21 § Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen

Jos kiinteistön haltija on lukinnut jätteen keräyspaikalle johtavan reitin tai jäteastian ja kiinteistö kuuluu kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin, on lukitus järjestettävä siten, että tyhjennystä hoitavan jäteyhtiön yleisavain sopii lukkoon. Lukituksessa on käytettävä kaksoispesälukkoa. Jos tämä ei ole mahdollista, voidaan käyttää avainsäiliötä, johon jäteyhtiön yleisavain sopii ja johon sijoitetaan tarvittava avain. Avainsäiliö on sijoitettava keräyspaikalle johtavan reitin välittömään läheisyyteen. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää numerokoodilukitusta. Kiinteistön haltijan on ilmoitettava koodi jäteyhtiölle.

Kiinteistön haltija vastaa lukituksen asennus- ja huoltokustannuksista sekä lukituksen toimintakuntoisuudesta.

22 § Keräyspaikan ja jätteenkuljetuksen väylien kunnossapito kiinteistöllä

Kiinteistön haltija vastaa keräyspaikan, jäteastioiden siirtoväylän sekä kiinteistöllä jätteenkuljetukseen käytettävän ajoväylän asianmukaisesta varustuksesta, kunnossapidosta ja siisteydestä. Lumen auras ja liukkauden torjunta on hoidettava siten, että jäteastioiden siirtäminen ja tyhjentäminen sekä keräyspaikkaan liikennöinti on jäteautolla turvallista.

Kiinteistölle johtavan ja kiinteistöllä sijaitsevan jätteenkuljetukseen käytettävän ajoväylän tulee soveltua jäteautolla liikennöintiin. Väylän tulee olla riittävän leveä ja sen tulee kantaa tyhjennykseen käytettävän ajoneuvon massa. Ajoväylän varressa olevat oksat tai rakenteet eivät saa aiheuttaa haittaa jätteenkuljetuskalustolle.

7. luku Jätteenkuljetus

23 § Kuormaaminen

Jätteiden kuormaaminen asuinkiinteistöllä tai sen välittömässä läheisyydessä on sallittu arkisin kello 6–22, lauantaisin 8–22 ja poikkeuksellisesti sunnuntaisin ja arkipyhinä klo 8–22.

Jätteenkuljettajan on huolehdittava, että jätettä ei pääse leviämään kuormauksen aikana ympäristöön

24 § Kuljettaminen

Jätteen ammattimaista kuljetusta saa suorittaa vain jätteenkuljettaja, joka on hyväksytty valtion viranomaisen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin.

Jätteet on kuljetettava säiliössä tai peitettävä siten, että jätteitä ei pääse kuljetuksen aikana leviämään ympäristöön, eivätkä ne aiheuta tapaturmavaaraa. Kuljetettaessa pölyävää, kevyttä, pienikokoista tai nestemäistä jätettä on varmistuttava säiliön tiiveydestä. Jätteenkuljettaja vastaa siitä, että jätettä ei pääse leviämään ympäristöön kuljetuksen aikana.

Kuljetustapa tai -välineet eivät saa heikentää erilliskerättävien jätelajien kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisvelvoitteesta, joka koskee mm. asumisessa syntyvien lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Jos jäte noudetaan kotitaloudesta, siirtoasiakirjavelvoitteista huolehtii jätteenkuljettaja.

25 § Kuljetustietojen toimittaminen jätteenkuljetusrekisteriin

Jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eritellyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä jätelain 39 §:n ja jäteasetuksen 42 §:n mukaisesti. Tiedot on toimitettava pyydettyä.

26 § Jätteiden toimituspaikat jätteenkuljettajille

Jätteenkuljettajan on kuljetettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet kunnan osoittamaan vastaanottopaikkaan. Erilliskerättyjen pakkausjätteiden osalta jätteet on kuljetettava tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan.

8. luku Jätevesilietteet ja erotuskaivojätteet

27 § Lietesäiliöiden ja erotuskaivojen tarkastaminen ja tyhjentäminen

Saostussäiliöistä, pienpuhdistamojen lietetiloista ja muista vastaavista säiliöistä vesikäymälävesiä (ns. musta jätevesi) sisältävä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Saostussäiliöistä, pienpuhdistamojen lietetiloista ja muista vastaavista säiliöistä, joihin johdetaan pelkästään pesuvesiä (ns. harmaata jätevettä), on jätevesiliete poistettava aina tarvittaessa, kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein. Mikäli rakennukseen ei tule lainkaan paineellista vettä ja pesuvedet johdetaan saostussäiliöön, sen lietteen tyhjennys tulee tehdä tarvittaessa.

Umpisäiliöitä ja niiden täyttymistä sekä täyttymishälyttimen toimintaa on seurattava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöt on tyhjennettävä viimeistään niiden täytyessä, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Säiliöiden kuntoon on kiinnitettävä huomiota tyhjennettäessä ja tyhjentäjän on ilmoitettava havaitsemistaan poikkeamista kiinteistön haltijalle.

Hiekanerotuskaivot, öljynerotuskaivot ja rasvanerotuskaivot on tarkastettava ja tyhjennettävä säännöllisin välein, kuitenkin aina tarvittaessa ja vähintään kerran vuodessa. Erotuskaivojen hälyttimet on tarkastettava säännöllisesti ja pidettävä kunnossa.

Fosforinpoistokaivot on tarkistettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Fosforinpoistokaivot on tyhjennettävä tarvittaessa.

Kiinteistön haltijan on pidettävä kirjaa lietteenpoistoista (tyhjennyksistä) sekä laitteistojen tarkastuksista ja huolloista.

Jätevesilietteet ja erotuskaivojätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin ko. jätelajin kuljettajaksi ja ne saa toimittaa vain sellaiseen vastaanottopaikkaan, jolla on niiden käsittelyyn tarvittavat luvat.

28 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse

Kiinteistön haltijan on huolehdittava siitä, että kiinteistön lietesäiliöt ja niihin liittyvät rakenteet ovat ehjiä, turvallisia ja tarkoitukseensa sopivia. Lietesäiliöiden on oltava rakenteeltaan ja kunnoltaan sellaisia, että niistä ei tyhjentämisen yhteydessä pääse tyhjennyskalustoon maa-aineksia tai sellaista ainetta tai esinettä, joka saattaa aiheuttaa haittaa kuljetuskalustolle tai lietteen jatkokäsittelylle vastaanotto paikalla.

Kiinteistön haltijan on annettava lietesäiliön tyhjentäjälle tarvittavat ohjeet tyhjennyksen suorittamiseksi.

Kiinteistön haltija vastaa siitä, että lietesäiliöiden luokse pääsee esteettömästi ja turvallisesti. Jos lietesäiliöiden tyhjentäminen edellyttää lieteajoneuvon liikkumista yksityistiellä tai kiinteistöllä, yksityistien pitäjällä ja kiinteistön haltijalla on vastuu siitä, että tie, ajoväylä ja kääntöpaikka kestävät ajoneuvon painon. Talviaikaan lumityöt ja liukkaudentorjunta on hoidettava siten, että säiliöiden tyhjennys on turvallista. Vain kesäaikana käytössä olevalle kiinteistölle kulku lietesäiliöille on varmistettava sulan maan aikaan.

Yleisesti käytössä olevalla tyhjennyskalustolla on päästävä tyhjennettäessä 30 metrin etäisyydelle lietesäiliöstä siten, että korkeusero säiliöön on enintään 5 metriä.

Jätevesien käsittelyjärjestelmien sijainti on oltava tyhjennysajankohtana selkeästi merkittynä ja tyhjennettävien säiliöiden kannet tulee olla näkyvissä. Tyhjennettävää lietetilaa peittävä kasvillisuus, lumi, jää ja muut tyhjennystoimintaa haittaavat esteet tulee poistaa kiinteistön haltijan toimesta ennen tyhjennystä.

Lietesäiliöiden kansien pitää olla käsin tai tyhjennyspaikalla tyhjentäjän vaivattomasti saatavilla olevalla käsikäyttöisellä apuvälineellä aukaistavissa siten, ettei tyhjentäjän työturvallisuus vaarannu. Tyhjentäjän on suljettava kansi huolellisesti. Kiinteistön haltija vastaa muista lietesäiliön tyhjennyksen jälkeisistä toimenpiteistä, kuten lietesäiliön mahdollisesta lukitsemisesta.

Jos kiinteistön haltija ei voi järjestää yleisesti käytössä olevalle kalustolle kulkuyhteyttä kiinteistölle, kiinteistöllä on käytettävä jätevesijärjestelmää, jonka lietesäiliö tyhjenetään laitevalmistajan käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti itse ja säiliöistä poistettu liete käsitellään omatoimisesti näiden jätehuoltomääräysten 11 §:n ja 29 §:n mukaisesti.

29 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Lietteen omatoiminen käsittely on kielletty lukuun ottamatta seuraavia tähän säännökseen sisällytettyjä tilanteita. Kiinteistön haltijan on tehtävä ilmoitus lietteen omatoimiseen käsittelyyn siirtymisestä ja siitä luopumisesta jätehuoltoviranomaiselle. Jätehuoltoviranomainen voi kieltää omatoimisen käsittelyn, mikäli se ei ole ilmoituksen perusteella asianmukaista. Ilmoitusta lietteen omatoimisesta käsittelystä ei tarvitse tehdä, mikäli kiinteistöllä käsiteltävän jäteveden määrä on vähäinen ja jätevedet eivät sisällä vesikäymälöiden jätevesiä (ns. kantovesikohteet).

Omassa asumisessa syntyvän lietteen saa levittää asianmukaisesti käsiteltynä lannoitustarkoituksessa viljelyksessä olevalle omassa hallinnassa olevalle pellolle. Liete on aina käsiteltävä hygieeniseksi kalkkistabiloimalla tai muulla Ruokaviraston ja ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla. Lietteen käsittelyssä ja peltokäytössä on

noudatettava lannoitelakia (711/2022), nitraattiasetusta (1250/2014) ja maa- ja metsätalousministeriön asetusta lannoitevalmisteista (964/2023).

Saostussäiliöön tai pienpuhdistamon lietetilaan kertyvän lietteen voi kompostoida kiinteistöllä 11 §:n mukaisesti, jos kyseiseen jätevesien käsittelyjärjestelmään johdetaan vain pesuvesiä (ns. harmaita vesiä), liete on kompostoitavassa muodossa ja sen määrä on vähäinen. Vähäisellä määrällä tarkoitetaan, että lietettä on enintään 20 litraa tyhjennyskertaa kohden ja yhteensä enintään 50 litraa vuodessa.

Pienpuhdistamon lietetilaan kertyvän käymäläjätevesiä sisältävän lietteen voi tyhjentää ja kompostoida kiinteistöllä 11 §:n mukaisesti vain, mikäli liete on laitevalmistajan ohjeen mukaan suunniteltu käsiteltäväksi omatoimisesti kompostoimalla.

Fosforinpoistokaivojen massat voidaan kompostoida kiinteistöllä 11 §:n mukaisesti tai hyödyntää ravinteena pelloilla

Saostuskaivojen, pienpuhdistamoiden, umpisäiliöiden ja vastaavien jätevesilietteitä tai jätevesiä ei saa levittää metsään tai muualle maastoon.

9. luku Roskaantumisen ehkäiseminen

30 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuden järjestäjä vastaa järjestettävän tilaisuuden jätehuollosta. Järjestäjä vastaa myös jätehuoltoon liittyvästä neuvonnasta tilaisuuden aikana sekä jätteen lajittelusta ja erilliskeräämisestä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Yleisötilaisuus on suunniteltava siten, että syntyvän jätteen määrä on mahdollisimman vähäinen. Tapahtuma-alueelle on sijoitettava riittävästi ja kattavasti jäteastioita eri jätelajien keräämistä varten.

Roskaantuneen alueen toissijaisen siivoamisvastuun osalta järjestäjänä pidetään myös tilaisuuden tai tapahtuman kokoonkutsujaa.

Jäteastiat on tyhjennettävä ja alue siivottava välittömästi tilaisuuden päätyttyä sekä tarvittaessa tilaisuuden aikana. Jäteastiat on tyhjennettävä aina niiden täyttyessä. Monipäiväisissä tilaisuuksissa jäteastiat on lähtökohtaisesti tyhjennettävä ja alue siivottava vähintään kerran päivässä.

Erilliskeräys keräyskartonki-, lasi-, metalli- ja muovijätteille on järjestettävä yleisötilaisuudessa, mikäli kyseistä jätettä syntyy tapahtumassa yli 10 kiloa.

Biojäte on lajiteltava ja erilliskerättävä, kun yleisötilaisuudessa tarjoillaan elintarvikkeita ja biojätettä syntyy arviolta vähintään 50 litraa tapahtumaa kohden.

Yli 500 henkilön yleisötilaisuudesta on ilmoitettava kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle. Yli 5000 henkilön yleisötilaisuudesta on laadittava jätehuoltosuunnitelma ja esitettävä se kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Erityisesti yleisötilaisuuksien järjestämiseen tarkoitettussa paikassa (konsertti- tai luentosali, messuhalli tms.) järjestettävästä tilaisuudesta ei kuitenkaan tarvitse laatia jätehuoltosuunnitelmaa, jos jätehuolto on järjestetty riittävän kattavasti kiinteistön haltijan toimesta ja yleisötilaisuuden järjestäjä käyttää kiinteistön jätehuoltoa.

31 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätteiden hylkääminen luontoon on kielletty.

Roskaaminen ja jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla on kielletty.

Jäteastian ylläpitäjän on huolehdittava jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä.

10. luku Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

32 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Erilaatuiset vaaralliset jätteet on lajiteltava ja kerättävä erikseen.

Kiinteistöillä kerättävät ja varastoitavat vaaralliset jätteet on toimitettava niille tarkoitettuihin vastaanottopaikkoihin vähintään kerran vuodessa.

Vaarallista jätettä ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, eikä sitä saa toimittaa poltettavan jätteen aluekeräyspisteisiin tai ekopisteisiin.

Asumisessa syntyvät vaaralliset jätteet on toimitettava kunnan järjestämään vastaanottopaikkaan. Myös maa- ja metsätaloudessa syntyvät kohtuulliset määrät vaarallisia jätteitä on toimitettava kunnan järjestämään vastaanottopaikkaan. Tuottajavastuunalaiset vaaralliset jätteet (esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromu sekä paristot ja akut) on toimitettava tuottajien tai kunnan niille järjestämiin vastaanottopaikkoihin. Lääkejätteet on toimitettava apteekkiin, joka on sopinut niiden vastaanottopaikan järjestämisestä kunnan kanssa.

Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä sekä elinkeinotoiminnassa syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on oikeus sen vastaanottamiseen.

Määrältään suurten vaarallista jätettä olevien erien toimittamisesta on sovittava etukäteen vastaanottajan kanssa.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä säädetään jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaarallinen jäte on pakattava alkuperäispakkaukseensa, mikäli se on mahdollista ja turvallista.

33 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöiltä

Muilla kuin omakotikiinteistöillä vaarallisen jätteen keräämisen tulee tapahtua erillisessä lukitus- tai valvotussa tilassa tai vaarallinen jäte tulee kerätä sellaisiin kaappeihin ja astioihin, jotka on lukittu. Kutakin vaarallista jätelajia varten tulee olla oma merkitty jätetastia.

Nestemäiset vaaralliset jätteet on säilytettävä ehjissä tiiviisti suljetuissa niille tarkoitetuissa astioissa. Nestemäistä vaarallista jätettä sisältävät astiat on sijoitettava nestettä läpäisemätöntä materiaalia reunakorokkeelliselle alustalle, joka on katettu. Nestemäisten vaarallisten jätteiden varastoinnista annetaan tarkempia määräyksiä kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.

Kiinteistön haltijan on asetettava vaarallisten jätteiden keräyspisteen käyttöä koskevat ohjeet sellaiseen paikkaan, että ne ovat kaikkien tilaa käyttävien nähtävissä. Lisäksi kiinteistön haltijan on tiedotettava keräyspisteen käyttäjiä siitä, kuinka vaarallisten jätteiden keräys kiinteistöllä on järjestetty.

34 § Erityisjätteet

Erityisjäte on pidettävä erillään ja pakattava lujiin ja tiivisti suljettuihin astioihin. Astioihin on merkittävä jätteen laatu, siitä mahdollisesti aiheutuva haitta ja siitä johtuvat toimenpiteet.

Jätteen haltijan on huolehdittava erityisjätteiden kuljetuksen järjestämisestä. Erityisjäte on kuljetettava vastaanottoon, jolla on lupa ja valmius sen vastaanottamiseen.

35 § Terveystieteiden erityisjätteet

Terveystieteiden erityisjäte on pakattava ja pakkaukset on merkittävä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Merkinnöistä on käytävä ilmi, mitä pakkaus sisältää.

Tunnistettava biologinen jäte ja tartuntavaarallinen jäte on toimitettava poltettavaksi tai muuhun asianmukaiseen käsittelyyn.

11. luku Muut määräykset

36 § Tiedottamisvelvoite

Kiinteistön haltijan on tiedotettava kiinteistön asukkaille ja kiinteistöllä työskenteleville näiden jätehuoltomääräysten mukaisista jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä sekä seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä.

Tiedottamisvelvoitetta jätehuollon järjestelyistä sovelletaan elinkeinotoimintaan siltä osin, kuin näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan elinkeinotoiminnan jätehuoltoon.

37 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta

Näiden määräysten noudattamista seuraa jätehuoltoviranomainen siltä osin kuin kyseessä on kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien kiinteistöjen jätehuollon järjestäminen. Määräysten noudattamista kokonaisuudessaan valvovat eli valvontaviranomaisina toimivat kunnan ja valtion ympäristönsuojeluviranomaiset. Jätehuoltomääräysten noudattamatta jättämisestä annetaan valvontamääräys ja jätehuoltomääräysten vastaisen toiminnan jatkuessa jätelain mukainen seuraamus.

38 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksissa perustelluista erityisistä syistä myöntää poikkeuksen näiden jätehuoltomääräysten noudattamisesta.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen ei saa vaarantaa asianmukaista jätehuollon järjestämistä, aiheuttaa vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle tai aiheuttaa roskaantumista.

39 § Voimaantulo

Nämä jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.5.2025 ja niillä korvataan kunnanvaltuuston 09.03.2009 § 39 hyväksymät jätehuoltomääräykset.